

Anna

32 let, paranoidní schizofrenie

Annu jsem poznala v psychiatrické léčebně někdy v roce 2013. Byl to můj třetí pobyt, ona tam byla po-prvé. Bylo jí dvacet tři, mně třicet čtyři. Staly jsme se nejdřív spolubydlícími, potom kamarádkami. Náš přátelský vztah přetrval i poté, co jsme se vrátily zpátky domů. Máme hodně společného, například zálibu v knihách, komiksech a angličtině. Můžeme spolu mluvit téměř o všem.

Když se naskytla možnost sdílet svůj příběh prostřednictvím této knihy, oslovila jsem ji a ona souhlasila, i když s psaním neměla žádné zkušenosti. Bavilo ji to a svěřila se mi, že vždycky psát chtěla, ale neměla dostatečnou motivaci.

Toto je její příběh.

(Vratislava)

Jaká byla vaše srážka s psychiatrií?

Můj otevřený konflikt s nemocí začal, když jsem měla velký strach a zároveň jsem se snažila bojovat se vším, třískala jsem věcmi, až mě odvezli na psychiatrii. Tak, a je to venku. Když mi došlo, kde jsem, přepadla mě úzkost. Mám to napsané na čele? Asi jo. Zrcadlo mi v tomhle poskytlo chabou útěchu. Zobrazilo sice můj obličej přesně, ale určitě to každý pozná!! Psychiatrie, největší zlo!

A proto píšu; protože psychiatrie není největší strašák na světě. Stalo se jen to, že duše onemocněla a potřebovala najít útočiště. A co je úžasné? Přece že to, co umíme pojmenovat, tomu se můžeme jako rytíři ve zbroji postavit.

Dokonce jsem si na psychiatrii našla kamarády, se kterými jsem v kontaktu dodnes. Takže sice v mnoha ohledech těžké, ale je to část mého života, posunulo mě to všechno jako člověka. Když už nic, přerovnála jsem si životní hodnoty. Chci být zdravá, se svou rodinou a s přáteli. Toto je můj příběh, o který se chci podělit. Pamatujte základní větu: stojíte za to a bude dobře!!

Jaké nejintenzivnější pocity máte z dětství?

Vzpomínám si, že jsem byla spořádané dítě, které se pěkně učilo. Ovšem kdo nás zná nejlíp? No přece maminka. Podle ní jsem byla malý vztekloun... což samozřejmě není pravda ani trochu. Nebo trochu jo. Sem tam jsem se poprala se sestřenkou.

Jako malá jsem kromě mírných sklonů k výtržnostem byla také úzkostná. Bála jsem se usnout, že už se neprobudím. Hodně jsem se upínala na maminku. Možná kdyby lidské maminky nosily své děti jako klobanice své mladé v kapse, byla bych v sedmém nebi.

Byla jsem trochu chamtivá, protože jsem vyrůstala jako jedináček. Zde nutno dodat, že mám úžasnou sestru, kterou mám nade vše ráda. Měly jsme společného tátu, takže ona vyrůstala u své maminky a já u obou

rodičů. Jituška je o pár roků starší, takže jsem k ní vždy vzhlížela.

Když mi bylo šest roků, zaúkolovala jsem rodinu, ať mi k narozeninám pořídí raráši vajíčko, protože maminka mi řekla, že rarášci kradou. To mé srdéčko zaplesalo. Hurá, hurá, vycvičím si ho a bude pro mě krást hračky z hračkářství. Och, takové hodné a skromné dítě jsem byla. Nicméně má moudrá sestra usoudila, že má lepšího parťáka pro šestiletou holku. Nakreslila mi nádherného koníčka, který mě měl zavést do těch nejkrásnějších snů! Mám jej dodnes a zarámovaného.

Na co si nejvíc vzpomínáte z období puberty?

V období puberty jsem s rodiči žila na vesnici. Nejvíc si vzpomínám na Simonu, svou sousedku. Opravovaly a zařizovaly jsme Boudu, což byla stará kůlna u nás na zahradě. Teklo do ní a střechu jsme musely neustále opravovat. Byl to takový patchwork, z různých kousků krytiny jsme vyráběly záplaty. Ke všemu do ní táhlo, ale i přesto to bylo naše nejmilejší království, které jsme s péčí zvelebovaly. Uvnitř jsme vymalovaly, daly si tam starý nábytek. Takové vetešnictvíčko. Nechci se chlubit, ale myslím, že jsme těm krámům vdechly nový život. Když byly řemeslné a designérské práce u konce, vzaly jsme staré časopisy a vystříhovaly a lepily koláže. Simona krásně kreslila a její nadšení i ve mně probudilo touhu kreslit a tvořit. Kdyby žila v Americe, byla by hotový Disney. Taky jsme sbíraly barevné encyklopedie světa zvířat i kultury a fandily seriálu Čarodějky.

Krásné časy, ale opět pokažené mou povahou. Po prázdninách začala škola a obě jsme se měly nějak socializovat, ono na vesnici nás nijak moc nebylo. Simča to vyřešila tak, že si šla hledat kamarády ve městě, já pro změnu sama sebe. Přece když se oddělím ode všeho dění, tak najdu sama sebe, budu vědět, kdo jsem, no, jen směle do toho! Teď už nabeton vím, že je to kapitální blbost, poněvadž – jak jsem zjistila – sami sebe nacházíme skrze druhé. Simča, která šla vždy do všeho naplno, tento můj postoj naštěstí neuznala a nepochopila. A tak skončilo jedno kamarádství a myslím, že i puberta. Nicméně na tyto idylické časy nezapomenu.

Co škola?

V první třídě jsem už zkraje, ve chvíli, kdy jsme dostali pracovní sešity, usoudila, že jsou pěkné a že jsou moje. Pevně jsem věřila, že si do nich můžu psát a kreslit, kdy chci a co chci! A proč vstávat, když přijde učitelka?

Ve škole jsem vydržela celý týden, než i té trpělivé paní učitelce ruply nervy, zavolala mé mamince, že opravdu nejsem na školní docházku připravená a že bych se měla vrátit do školky. Ve školce si mě vzali do parády a další rok byl konečně prvním z mých školních let.

Na základce jsem byla úzkostná, snaživá. Neblbla jsem s ostatními. Nosila jsem samé jedničky, měla jsem pocit, že musím uspět, že mě se špatnými známkami nebudou mít lidi rádi. V osmé třídě mi začalo připadat, že o tom život není. Chtěla jsem se izolovat a být sama,

abych pochopila, kdo jsem a jaký mám v tomto životě úkol.

Vydrželo mi to až do střední. Na začátku studia na hotelovce jsem se usadila vedle Kamči, tehdy ještě netuším, že z toho vznikne opravdové a hluboké přátelství. Učily jsme se spolu, ale i trochu lajdačily. Třeba jednou jsme si před školou zašly na kafe, takže jsme nestihly začátek vyučování. Nikdo by nám nevěřil, že obě máme lékaře ve stejný den i hodinu – a tak už jsme tehdy do školy nešly. Nicméně nechci Kamču vykreslit jako lajdáka, neznám člověka, který by měl větší úctu ke vzdělání. Přesto si možná říkáte, holky sklouzly na šikmou plochu záškoláctví. Ale nebylo tomu tak. Vnímala jsem ten den jako nutnou duševní hygienu, nikoliv rebelii – říká se, že „každý má své dny“...

Výše jsem popisovala, že jako malé dítě i později školáčka jsem měla úzkosti. Díky kamarádství s Kamčou jsem se z těchto pocitů otřepala, tak trochu jsem se začala nacházet, i když uznávám, že sebepoznání je práce na celý život. Ve třetáku Kamča otěhotněla s dlouholetým partnerem a porodila krásného chlapečka. I přes tyhle ztížené podmínky rétoricky nadaná Kamča dostala u maturity pochvalu od obávané paní učitelky za povedenou prezentaci a obě jsme odmaturovaly.

Co kamarádi? Podrželi vás, či zavrhli?

Už když jsem byla na kolejkách, bylo mi jasné, že musím bojovat proti zlu, které mě obklopuje. To musí přece každý pochopit. Jak já byla statečná! Poslední

spravedlivá! Ještě že mě tu mají. Vše zvládnou a zachráním. V tomto stavu jsem napáchala nejednu hloupost. Skončila jsem na psychiatrii. Má Kamarádka s velkým K ze střední mi ani nenapsala, na psychiatrii bojuju sama.

Později, když jsem získala náhled, jsem se dozvěděla, že mé spolubydlící zavolaly mamince, že si se mnou nevědí rady, ať si mě odveze. Teď s odstupem času je naprosto chápou.

A kamarádka ze střední? Chudák se o mě bála a nevěděla, jak se mnou mluvit. Co je to schizofrenie? V jakém jsem stavu? Co se to sakra stalo? Nicméně mě nakonec přijala i s mou nemocí a zase se spolu bavíme a já si jí moc vážím.

A k tomu, že jsem byla na psychiatrii sama? No, asi to ani jinak nešlo, musela jsem se vším prokousat na vlastní pěst, jinak bych nezískala ten náhled. Během hospitalizace jsem dostala svou denní dávku léků a pak seděla v křesle. Žádné bludy mě díky nim netrápily. Uff.

Ale je tu velké ale. Člověk je tvor sociální i v nemoci. I když si myslí, že ho společnost ničí, potřebuje přátele. Přátele, povídám, ne se skrýt v davu. Takže jak jsem napsala, seděla jsem v křesle a nic mi zřejmě nemělo chybět. Pomáhala jsem personálu umývat prázdné kelímky od léků a toužila si s někým povídat. Chyběl mi ale lidský kontakt.

Až nakonec mi řekli: „Tak už jste na tom lépe, půjdete na otevřené oddělení.“